

Parlament

➤ Hodnoty a principy

- Uplatnění principu většiny.
- Všeobecné a rovné svobodné právo a svobodné volby.
- Parlament jako reprezentace lidu (reprezentativní a politicky vázaný mandát)
- Pluralita politických, ekonomických a sociálních zájmů
- Pluralita názorů je vyjadřována politickými stranami.

Parlament

➤ **Složení**

Počet poslanců – pevný nebo pohyblivý (např. jeden poslanec na 50 tis. voličů).

➤ Faktory ovlivňující složení:

- Federativní
- Národnostní
- Pohlaví
- Rotace
- Věk
- Vzdělání

➤ **Struktura**

- Jednokomorové parlamenty převládají
- Dvoukomorové zejména ve federativních státech

Parlament

➤ **Působnost**

- Ústavodárná
- Zákonodárná
- Iniciativně politická – jednání o vnitřní a zahraniční politice
- Kontrolní – ústavnost a zákonnost, rozpočet, dotazy, interpelace.
- Vnitřní – jednací řád, vydávání poslanců k trestnímu stíhání, finance.

➤ **Pravidla činnosti**

- Svolávání schůzí, zahájení, kvorum.
- Jednání, hlasování a zápisy.
- Postup přijednání o důvěře vládě.

Parlament

Práva poslance

- Být volen do orgánů parlamentu
- Vystupovat v parlamentu
- Aktivní účast na jednání orgánů, kde není členem
- Požadovat informace od orgánů státní správy a vlády
- Klást otázky vládě
- Vytvářet poslanecké kluby či frakce
- Na poslaneckou imunitu
- Na materiální zabezpečení

Povinnosti poslance

- účastnit se jednání sněmovny a sněmovních orgánů
- Mluvit k věci a dodržovat pořádek

Tvorba zákona

Způsob stanovení obsahu zákona

- Vládnoucí třída bez omezení určuje, co je právem, tedy co je v jejím zájmu – marxistické pojetí práva.
- Nejedná se o tvorbu, ale o nalézání práva podle přirozených (rozumových, božích) zákonů, zjistitelných rozumem nadanými lidmi – Hobbes.
- Prakticky se postupuje mezi dvěma výše uvedenými krajnostmi

Tvorba zákona

Příprava zákona – 2 etapy

- **Legislativní záměr** – potřeba právní úpravy – záměr zpracovat návrh zákona.
 - Většina návrhů zákonů vzniká v rezortech, následuje mezirezortní připomínkování a výsledek projedná vláda.
 - Vláda má zákonodárnou iniciativu a předkládá parlamentu zákon ke schválení.
 - Návrh zákona může být podán poslanci, obvykle vytvořen v orgánech parlamentu.

Tvorba zákona

- **Zákonodárny proces** má 4 stádia.
 - **Zákonodárna iniciativa** – obvykle v prezidentské formě vlády nemůže předkládat návrh zákona exekutiva, v parlamentní nemůže parlament jako celek.
 - **Projednání návrhu zákona** – systém několika čtení. Složitější ve dvoukomorových parlamentech – souhlas obou komor.
 - **Konečné hlasování** o návrhu zákona podle zásady většiny.
 - **Vyhlášení zákona**

Tvorba zákona

- **Časové údaje významné pro existenci zákona**
 - **Den schválení** – den úspěšného ukončení hlasování o návrhu.
 - **Den platnosti** – den zveřejnění zákona v úřední sbírce.
 - **Den účinnosti** – od kdy lze zákon aplikovat. Např. platí-li zákon pro právní vztahy před dnem platnosti se označuje jako retroaktivní.